

קובי סודרי – חברה לעריכת דין**KOBI SUDRI – LAW FIRM**

בנין טופ-דן רח' פנחס רוזן 72 תל-אביב-יפו Top Dan Bld. 72 Pinchas Rozen st. Tel – Aviv-Jaffa

פקס 03-6179058 נייד 054-3106606 דוא"ל: kobi@sudri.co.il e-mail:

22 דצמבר 2024

לכבוד
נשיא המדינה

אדוני הנכבד,

הנדון: התנגדות בני משפחות חטופים לבקשת החנינה של א.ר. נאשם מס' 2 בתפ"ח 54284-11-24

בשם מרשיי ה"ה אלי אלבג, רובי חן וניסן קלדרון, אני פונה אליך בעניין שבנדון:

1. מרשיי, אזרחי ישראל וכולם בני משפחה של מי שנחטפו ע"י פעילי טרור לרצועת עזה ביום **7.10.23**. מר אלבג הוא אביה של החטופה החיילת לירי אלבג. מר חן הוא אביו של החטוף חלל צה"ל סמ"ר איתי חן ומר קלדרון הוא אחיו של החטוף עופר קלדרון. ככאלה, עומדות להם כלל הזכויות של "נפגע עבירה" לפי סעיף 22ב. לחוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001.
2. למרשיי הגיע עותק שפורסם ברבים, מתקציר בקשת החנינה מיום 18.12.24 של א.ר., נאשם מס' 2 בתפ"ח מחוזי ת"א 54284-11-24, שהוגשה לך, שבה התבקשת להפעיל באופן חריג את סמכותך לפי סעיף 11(ב) לחוק יסוד נשיא המדינה, ולהעניק חנינה בטרם הרשעה בדין לא.ר..
3. לאחר קריאת נימוקי תקציר הבקשה, מבקשים מרשיי להביא בפניך את התנגדותם הנחרצת אליה, כאזרחים וכבני משפחות חטופים, בהינתן שאין לה שום הצדקה משפטית או עובדתית, אדרבה, בנסיבות העניין יש חיוניות וחובה לברר בבירור משפטי מלא, את המעשים בהם מואשם א.ר. יחד עם אחר ובמיוחד - כך מבחינת מרשיי - את אלה המתייחסות לשימוש הפסול שנעשה בידיעות הסודיות שהוא מסר שלא כדין לכאורה, לצורך הטיית השיח הציבורי ביחס למדיניות הטיפול בעניין החטופים, וזאת בהלימה לתפיסותיהם הפוליטיות והאישיות של כלל המעורבים באותם מעשים.

ואלה נימוקי ההתנגדות

המסגרת המשפטית

4. כידוע סעיף 11(ב) לחוק יסוד נשיא המדינה נותן לנשיא המדינה את "הסמכות לחון עבריינים ולהקל בעונשים על ידי הפחתתם או המרתם".

5. לפי ההלכה שנקבעה בבג"ץ 428/86 יצחק ברזילי נ' ממשלת ישראל (להלן: עניין ברזילי), פ"ד מ(3) 505 (אשר ניתנה בקשר להחלטת כבוד הנשיא הרצוג המנוח, להעניק חנינה בטרם הרשעה לאנשי השב"כ אשר היו מעורבים בפרשת קו 300), כי סמכות החנינה כוללת גם סמכות להעניק חנינה גם לפני הרשעה בדין, אלא שהפעלתה נעשית באופן נדיר וקיצוני יותר מאשר סמכות החנינה "הרגילה" ורק בהתקיים:

"נסיבות חריגות לחלוטין, מהן עולים אינטרס ציבורי עליון או נסיבות אישיות קיצוניות ביותר, ואשר בהן לא נחזה פתרון סביר אחר, יכולות להצדיק התערבות מוקדמת, כמתואר, במהלך הרגיל של סדרי המשפט"
(בעמ' 552)

בג"ץ הדגיש, כי לא נכון יהיה לקבוע מראש את סוגי המקרים בהם ראוי להפעיל את הסמכות, והסתפק רק במתן דוגמאות אפשריות לבקש חנינה כזו (ודוק: לאו דווקא להעתר לה) כמו שהחשוד חולה מאד ויהיה זה מעשה אכזרי להעמידו לדין, או כשמתקיימים שיקולים בטחוניים ומדיניים, הכרוכים בהסדרים עם גורמים עויינים (בעמ' 553).

מאידך הדגיש בג"ץ, כי:

"כשם שאין זה מתיישב עם מטרתה של החנינה, כאמור, אם תהפוך לערכאת ערעור נוספת על הליכי המשפט, כך גם אין מקום לכך שהחנינה-בטרם-משפט תהפוך לערכאת ערעור על החלטותיה של התביעה הכללית. רק נסיבות, שבהן צפוי נזק כבד לעניין שאין לו כל פתרון סביר אחר, ואשר בעל הסמכות רשאי לשוותו לנגד עיניו, יכולות להתיר סטייה מן הריסון המהותי המתחייב בשימוש בסמכות, ורק לצורך מקרים חריגים כאמור, כמוזכר, נשמר קיומה הרדום של הסמכות, בגדר מעין-סמכות-שיורית." (בעמ' 554)

6. קריאת נימוקי בקשתו של א.ר. מלמדת לא רק שאינם מצדיקים את הפעלת הסמכות החריגה של חנינה-בטרם-הרשעה, אלא שהם מסוג הנימוקים שכלל אין לשקול בבקשה כזו. עניינו אינו מעמיד שום נסיבות מיוחדות, אישיות, משפטיות וציבוריות המחייבות את הפעלת הסמכות החריגה הזו, ולמרבה הצער המצג העובדתי שהוצג בקשר לכך, הוא חלקי ומטעה במספר עניינים. נסביר

טעמיו של א.ר. אינם מצדיקים כלל בקשת חנינה-טרם-הרשעה

7. כתב האישום שהוגש נגד א.ר. (יחד עם פלוני – אליעזר פלדשטיין), מייחס לו חמש עבירות של מסירת ידיעה סודית, לפי סעיף 113א לחוק העונשין, עבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין וגניבה בידי מורשה, לפי סעיף 293(2) לחוק העונשין, כל זאת על בסיס מסכת עובדתית מתמשכת בת מספר חודשים המדברת בעד עצמה.

8. ביהמ"ש המחוזי דן בבקשה למעצרו עד תום ההליכים של א.ר. ומצא, כי ישנן ראיות לכאורה **כנדרש לעבירה של ידיעה סודית מצידו**, אך כי ניתן לשחררו בתנאים ממגבילים (מ"ת 54265-11-24 מיום 3.12.24). ביהמ"ש העליון קיבל את עררה של המדינה על החלטה זו, וקבע גם הוא, כי יש ראיות לכאורה להוכחת המעשים, וכי נכון להותיר את א.ר. במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, בכפוף לשינוי בנסיבות, לרבות שינוי בנסיבות הקשורות למצב המלחמה הנוכחית (עשת"ש 12293-12-24 מיום 9.12.24).

9. שלושה טעמים בפי א.ר. לבקשתו:

א. כי עצם אישומו שגוי ולא צודק.

ב. כי ההחלטה על מעצרו עד תום ההליכים שגויה ובלתי צודקת.

ג. כי יש תמימות דעים בציבור על שני הטעמים לעיל ומכך נגרם נזק כבד לאמון הציבור במערכת המשפט.

10. טעמים אלה אינם מצדיקים את הפעלת סמכות החנינה, באשר הם בדיוק הטעמים לגביהם נקבע בעניין ברזילי, כי אינם מתאימים לכך:

"כשם שאין זה מתיישב עם מטרתה של החנינה, כאמור, אם תהפוך לערכאת ערעור נוספת על הליכי המשפט, כך גם אין מקום לכך שהחנינה-טרם-משפט תהפוך לערכאת ערעור על החלטותיה של התביעה הכללית"

11. בדיוק לצורך בירור כל טעמיו אלה של א.ר., נועד ההליך הפלילי בבית המשפט המחוזי.

א. כך לעניין טענותיו, כאילו האישום מוטעה, מסולף, מעוות ובלתי צודק, לגביהן עומדת לו, בין השאר, האפשרות לטעון טענות מקדמיות לביטול האישום מחמת של הגנה מן הצדק (לפי סעיפים 149 ו-150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982); לטעון לזיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה (לפי סעיף 158 לאותו חוק) ולמצער לטעון לזיכוי לאחר שנשמעו כלל הראיות (לפי סעיף 182 לאותו חוק), ואם כל אלה לא יצלחו בידו, יוכל לבקש מבית המשפט על סמך האמור, לבטול את הרשעתו וואו להקל בעונשו.

ב. כך גם לעניין טענתו בדבר הפגיעה שנגרמה לציבור מההליכים המשפטיים שנקטו נגדו, אשר בדיוק לשמה נועד עקרון פומביות הדיון שיש לו חשיבות רבה לתקינותו של ההליך המשפטי, לביצור אמון הציבור בבתי המשפט ולמימוש חופש הביטוי (ע"א 5185/93 היועמ"ש לממשלה נ' מרום, פ"ד מט(1) 318; בש"פ 1071/10 משה ואחי' נ' מ"י(פורסם בנבו); בש"פ 5759/04 תורגימן נ' מ"י (פורסם בנבו); בג"ץ 258/07 גלאון נ' וועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת ארועי המערכה בלבנון 2006 (פורסם בנבו)).

המצג העובדתי בבקשתו של א.ר. – חסר ומטעה בחלקו

12. בבקשתו (בסעיף 4 שלה), טוען א.ר. לקיומן של נסיבות מיוחדות שעניינן המניע הכשר של מעשיו, כפי שזה נקבע בבית המשפט המחוזי בהחלטה בעניין מעצרו עד תום ההליכים:

”כל בקשתו של א’ הייתה ונותרה העברת חומר ומידע שיגיע לראש הממשלה מתוך מטרה שהדבר יסייע לו בקבלת החלטות על בסיס מידע מלא ככל האפשר.”
זאת כקביעת בית המשפט המחוזי העומדת על כנה, ואשר הורה על שחרורו”

ובהמשך הוא גם מתואר כמי “שלכל היותר טעה בשיקול דעתו” (סעיף 20 לבקשתו).

13. מעבר למושכלת היסוד המשפטית, לפיה המניע אינו משנה לעניין האחריות הפלילית, התיאור הזה הוא חלקי ולא מדויק, כעולה מקביעות בתי המשפט השונים בעניינו של א.ר..

14. כך למשל קובע בית המשפט המחוזי לגבי עוצמת חלקו של א.ר. במעשים:

”המשיב 2 הוא היוזם והמחולל של האירוע. המשיב 2 עשה דין לעצמו, כשהוא פועל ללא רשות מאיש, על דעת עצמו בלבד, ובהיחבא, בניגוד להוראות ולנהלים, הוציא מידע מסווג בדרך בלתי מאובטחת, תוך נטילת סיכון מודע”
(עמ' 28 ש' 9-11 להחלטה)

כך לגבי הנזק שנגרם ממעשיו:

”עוד עולה מהחקירה כי המשיב 2 ביקש להקים “ציר העברה קבוע” (“ערוץ שגרתי”) של מידע סודי מהמשיב 2 לאנשי לשכת ראש הממשלה (הודעה מיום 30.10.24 עמ' 16 ש' 246) אעיר שלגבי הנזק של ציר מסוג זה על דרך הפנייה לדברי שחברו של המשיב 2, ח.מ., אשר נשאל לדעתו על נזקיו של “ציר העברת מידע לגורמים מדיניים”, והשיב שהדבר יגרום לאנרכיה, חוסר סדר, איבוד שדרת הפיקוד ופגיעה בתפקוד (הודעה מיום 31.10.24 עמ' 6 ש' 170) (עמ' 9 ש' 4-9 להחלטה)

”המשיב 2 בעצמו הסביר את הנזק העצום שהיה כרוך בפרסום. מטעמים ברורים לא אצטט את מילותיו, מילים כדורבנות, ודי בכך שאפנה להודעה מיום 30.10.24 עמ' 9 ש' 102-96, וכן הודעה מיום 7.11.24 עמ' 7 ש' 65; הודעה 11.11.24 עמ' 4 ש' 9.

המשיב 2 היה מודע לסכנת המעצר שמרחפת מעליו כתוצאה מפעילותו (הודעה מיום 1.11.24 עמ' 15 ש' 2-1-101) “זה כלא, חקירות ועניינים” “אני אכנס לכלא בסוף”. הדברים מלמדים על מודעותו של המשיב 2 שהוא נכנס לתחום האסור, בין אם זה איסור פלילי, ובין איסור ברמה הצבאית המשמעתית” (עמ' 30 ש' 15-22 להחלטה)

וכך לגבי טיב מניעיו :

”רביעית, על תיזת ההגנה של המשיב 2, מעיבה התנהלותו שלו לאחר פרסום המסמך ב”בילד”.....

הכעס והפעולות שנקט המשיב 2 עד כדי סיכון עצמי, כדי להוכיח באותות ובמופתים שמדובר במסמך אותנטי, מובילים למסקנה מתבקשת: המטרה של המשיב 2, בניגוד לטענתו, לא הייתה רק העברת מידע חיוני לידיעת ראש הממשלה” (עמ' 27 ש' 3 עד עמ' 28 ש' 6 להחלטה)

”למען הדיוק, וכפי שעלה מהניתוח לעיל, המטרה הראשונית והעיקרית של המשיב 2 (העברת מידע חיוני לראש הממשלה) עברה שינויים ועדכוניים בפרט סביב הפרסום ולאחריו, וניכר שהעניין שנוצר סביב המסמך הסודי גרם לו לאופוריה ושחרר עכבות אצלו” (עמ' 31 ש' 2-4 להחלטה)

15. על אלה מתווספת קביעתו החריפה של ביהמ”ש העליון :

”במקרה שלפניי, הנטל להוכיח היעדרו של סיכון להעברת המידע הסודי רובץ על שכמו של הנגד. כך קובעת חזקת המסוכנות אשר חלה על עניינו, ובכגון דא אין די בהצהרת הנאשם על כוונותיו הטובות. הצהרה זו והעובדה שהנגד נכשל לראשונה במסירה אסורה של מידע סודי יכולות, לכל היותר, להפחית את ההסתברות לביצועו של מעשה דומה בעתיד. בניגוד לקביעתו של בית המשפט המחוזי, סבורני כי הסתברות זו אינה זניחה, ובוודאי שאינה אפסית. לצדה של הסתברות זו, נמוכה ככל שתהיה, ניצבת פגיעה משמעותית ביותר בביטחון המדינה – במיוחד בתקופת המלחמה בה אנו חיים, ובשים לב להיקף ולטיב המידע המוחזק בידי הנגד. אשר על כן, בפנינו תוחלת נזק רבה. האם הנגד הרים בעניין זה את נטל ההוכחה שעבר אליו מכוחה של חזקת המסוכנות? תשובתי לשאלה זו היא לאו מוחלט. אחרי שידענו את ההסבר שהנגד נתן למעשיו נושא כתב-האישום, לא יכולתי אלא להגיע למסקנה כי הלה ראה – ומוסיף לראות – את עצמו כמעין vigilante של חיל המודיעין, ”קבלן עצמאי” שבשעת הצורך רשאי ליטול לידי את המושכות ולהקים ערוצי תקשורת ישירים בינו לבין הגורמים הממשלתיים בדרכים שימצא לנכון ותוך ביטול מוחלט של שרשרת הפיקוד הצה”לית ונהלי ביטחון המידע. פגיעה בביטחון המדינה אשר עלולה להיגרם בהתממשותו של תרחיש זה – מי ישורנה? את הסיכון הביטחוני שנשקף מהנגד לא נוכל להרשות לעצמנו בעת המלחמה, כפי שטוענת המדינה.” (פסקה 45 להחלטה)

אין תמימות דעים ציבורית לגבי אי ההצדקה להליך הפלילי נגד א.ר., אדרבה, מתחייב בירור משפטי של מעשיו

16. טענתו של א.ר. בעניין זה, היא לכל הפחות יומרנית וחסרת בסיס.
17. אכן בחוגים מסוימים, ציבוריים ופוליטיים, התעוררה תרעומת על ההליך הפלילי שננקט נגד א.ר. ובכנסת אף עברה ביום 4.12.24 בקריאה טרומית, הצעת חוק מסירת מידע סודי לראש הממשלה ולשרים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה – 2024 (הצ"ח פ- 5083-25), שיש בה כדי להקרין על ההליך, אלא שבכל אלה אין כדי לבטא שום הסכמה ציבורית רחבה, ובוודאי שלא על תפיסה נורמטיבית המשותפת לכלל החברה הישראלית.
18. אדרבה, ציבור רחב בישראל מחזיק בדעה, כי המעשים המיוחסים לא.ר. הם חמורים, וכי בירור נכונותם, היקפם ומשמעותם צריך להעשות בבית המשפט, בהליך הוגן ופומבי. המנעות מהליך פלילי, תוך הכשרת המעשים - אשר עוד קודם לפגיעתם בבטחון המדינה, חותרים תחת כל יסודות הצבא ומערערים אותה – היא פסולה ומסוכנת, ומלמדת על כשל ערכי עמוק ויסודי, אצל הדורשים זאת ובמיוחד נבחרי ציבור, באשר לעקרונות של שלטון חוק ומשטר דמוקרטי, (וראה לעניין זה גם את עמדתה של היועצת המשפטית לממשלה נגד הצעת החוק הזו, המצ"ב).
19. בירור כזה מתחייב גם מנקודת מבטם הספציפית של מרשיי, הנובעת ממעמדם המצער כבני משפחות של חטופים, בכל הנוגע לשימוש הפסול שנעשה בידיעות הסודיות שמסר א.ר. שלא כדין לכאורה, לצורך הטיית השיח הציבורי ביחס למדיניות הטיפול בעניין החטופים, וזאת בהלימה לתפיסותיהם הפוליטיות והאישיות של כלל המעורבים באותם מעשים.
20. סוף דבר, על סמך כל אלה, מבקשים מרשיי, כי תדחה על הסף את בקשת החנינה של א.ר. ותותיר את בירור עניינו לבית המשפט.

בכבוד רב,

קובי סודרי, עו"ד

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

ירושלים: ל' בחשוון התשפ"ה

1 בדצמבר, 2024

לכבוד
ח"כ יריב לוין
שר המשפטים

שלום רב,

הנדון: חוות דעת על הצעת חוק מסירת מידע סודי לראש הממשלה ולשרים (תיקוני חקיקה), התשפ"ה-2024 (הצ"ח פ-25-5083)

אתכבד לפנות אליך על דעת היועצת המשפטית לממשלה בנושא שבנדון, כדלקמן:

- על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה מונחת הצעת החוק שבנדון, הקובעת כי איסורים פליליים שונים שחלים כיום על מסירת מידע סודי, לא יחולו אם המידע נמסר לראש הממשלה ולשר הביטחון (ובנסיבות מסוימות גם לשר אחר), גם אם מוסר המידע חרג בכך מסמכותו.
- על פני הדברים מבקשת הצעת החוק להתערב בהליך הפלילי ולתת הכרה לנרטיב שגוי היוצר תמונת מציאות שאינה נכונה ואינה רלוונטית ובתוך כך להזיק לכפיפות הפיקודית בצבא ולעקרונות יסוד של עבודת המודיעין.
- הצעת חוק זו גובשה וקודמה בעת שמתנהל הליך פלילי כנגד שני נאשמים בין היתר בגין גניבת מידע וחומר מודיעיני גולמי ממערכות אמ"ן ומסירת מידע סודי בניגוד להוראות סעיף 113א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בין היתר לגוף תקשורת זר. מדובר במידע בסיווג סודי ביותר שמקורו באמצעי מודיעיני סודי ושאליו נחשפים שותפי סוד בלבד.
- ההליך מתנהל בדלתיים סגורות על כל המשתמע מכך. לפי עובדות כתב האישום שהוגש בעניינם ושאושר לפרסום, אחד הנאשמים, בעודו משרת במילואים, העביר מסמכים מסווגים למר אלי פלדשטיין, ששימש כיועץ תקשורת עבור ראש הממשלה. לאחר שפלדשטיין נכשל בפרסום אחד המסמכים בתקשורת המקומית, בשל מגבלות הצנזורה, הוא מסר את המסמך, בתיאום עם יועץ תקשורת אחר של ראש הממשלה, לאדם שלישי, לשם פרסום המידע בעיתון גרמני, באופן שאפשר עקיפה של מגבלות הצנזורה.

כל זאת, לטובת יצירת השפעה תקשורתית על השיח של הציבור הישראלי בנושא הטיפול בסוגיית החטופים. לפי כתב האישום, המעשים הללו עלולים היו לפגוע בביטחון המדינה ולסכן חיי אדם.

5. בכתב האישום פורטה החומרה הגלומה במעשים, בין היתר כך :

"גילוי דבר קיומו של אמצעי זה, יכולותיו ואופני השימוש בו ובהתאם חשיפת הידיעה הסודית ברבים, יכולה לגרום נזק של ממש לאינטרסים ביטחוניים של מדינת ישראל בעיקר בתחום איסוף המודיעין וחשיפת מקורות מודיעיניים, באמצעותם מצילים חיי אדם".

6. מאז הגשת כתב האישום, מתנהל קמפיין ציבורי, בהובלה של גורמים פוליטיים בכירים, נגד גורמי מערכות הביטחון ואכיפת החוק המעורבים בהליך הפלילי האמור, לרבות השתתפות של שרים וחברי כנסת בהפגנות הנערכות בסמוך לאולם בית המשפט, שעה שמתנהלים במקום דיונים בקשר להליך.

7. הצעת החוק, המבקשת לכאורה להשפיע על ההליך הפלילי, משתלבת בקמפיין הציבורי הזה, ומשכך עולה חשש כבד ולמעלה מכך כי ענייננו בחקיקה פרסונלית, המכוונת להתערבות פוליטית פסולה בהליך פלילי תלוי ועומד, ולמניעת בירור עד תום של פרשה פלילית חמורה הנוגעת גם לסביבתו של ראש הממשלה.

8. מתוך הקמפיין הציבורי האמור משתמעת טענה לפיה התיק הפלילי עוסק במצב שבו איש צבא ביקש להביא מידע מודיעיני לידיעת ראש הממשלה ועל כך הוא ויועץ התקשורת עומדים לדין. לא מיני ולא מקצתי.

9. ליבת הפסול הפלילי בתיק נובעת מכך שהמידע המודיעיני הרגיש במיוחד נמסר לגוף תקשורת זר, תוך סיכון של נכס מודיעיני וחיי אדם. בדיעה שפרסומו נאסר על ידי הצנזורה. **היינו, כעולה מעובדות כתב האישום, איש אינו עומד לדין על כך שמסר מידע לראש הממשלה.**

בכל הנוגע לנגד, לפי עובדות כתב האישום, הוא שירת במערך ביטחון המידע באגף המודיעין, שתפקידו הוא הגנה על ביטחון המידע וסיכול פרצות, ולשם כך ניתנה לו גישה לחומר ולנכסים מודיעיניים. הנגד מסר את המידע הרגיש ליועץ התקשורת, שהיה גורם בלתי מורשה ובלתי מסווג, ואף לאחר הפרסום בתקשורת הזרה, הוא הוסיף לשתף פעולה עם יועץ התקשורת והעביר לו מידע גולמי מתוך מערכות אמ"ן.

10. ונזכיר כי אך לפני שבוע, דנה ועדת השרים לענייני חקיקה בהצעת חוק להגבלת האפשרות לנקיטת הליך פלילי או אזרחי נגד חבר כנסת, שהוגשה על ידי חברת כנסת שעה שמתנהל נגדה

הליך כאמור. היינו, מתעורר חשש של ממש לתופעה של התערבות פוליטית, באמצעות הרוב הקואליציוני וכלי החקיקה, בהליכים מתנהלים.

11. יתר על כן, גם לגופה של ההצעה, היא מעוררת קשיים משמעותיים, וזאת בשלושה היבטים עיקריים:

ראשית, הצעת ההחלטה יוצאת מנקודת מוצא לפיה חומר מודיעיני קריטי לא הגיע לידיעת הדרג המדיני. כמובן שטענה חמורה מסוג זה חייבת להיטען על בסיס תשתית עובדתית ולאחר קבלת התייחסות כל גורמי המקצוע הביטחוניים. זאת לא נעשה.

העלאת הטענה באופן שבו היא מועלית אינה אחראית ומהווה פתח גדול להטעיה ולהדהוד טענות שעשויות להתברר כלא נכונות.

יתרה מכך כדי להגיע למסקנה תקפה שמידע חיוני אכן לא הגיע לדרג המדיני, וככל שהדבר נכון – לקבוע מהן הדרכים למנוע הישנות של תקלה כאמור, נדרש לקיים בדיקה מקיפה, משמעותית, מקצועית, אובייקטיבית ועצמאית של מכלול האירועים שהובילו לפרוץ מלחמת "חרבות ברזל" ושל אופן ניהול המערכה, לרבות בממשק שבין הדרג הצבאי והמדיני.

דברי ההסבר להצעה מזכירים כי בעקבות מלחמת יום הכיפורים, הוחלט על הקמת מחלקת בקרה באמ"ן, אך אינם מזכירים כי מכלול הכשלים שהובילו למלחמה, כמו גם הכשלים בניהולה, נבחנו על ידי ועדת חקירה ממלכתית, והתבססו על תשתית עובדתית ומקצועית מבוססת.

הצעת החוק נעדרת אפוא כל תשתית עובדתית שמצדיקה את השינוי המהותי הכרוך בה. **הצעת החוק מבקשת לקבוע עובדות חדשות בשטח בלא בדיקה.**

שנית, ההצעה עומדת בסתירה מוחלטת למבנה ההיררכי, לכפיפות הפיקודית ולמשמעת, שהן אבני היסוד של הגופים הביטחוניים. היא עלולה לעודד הדלפות של חומר סודי שחשיפתו פוגעת בביטחון המדינה ולגרום למציאות שבה "איש הישר בעיניו יעשה", בתחום הרגיש ביותר של בניית תמונת המודיעין העדכנית והמדויקת עבור הדרג המדיני, תוך עקיפת נהלים ודרכי עבודה, עיוות, הטעיה של הדרג המדיני באי הצגת תמונת המודיעין השלמה והמורכבת.

הצעת החוק עומדת בניגוד לעקרונות יסוד ליצירתה של תמונת מודיעין, שהם עקרונות יסוד מורכבים המחייבים מומחיות, מיומנות, ניסיון וידע מעמיק והיא עלולה לגרום לפגיעה חמורה בסודיות הידיעות, לרבות ביטחון מקורות, וכתוצאה מכך – בביטחון המדינה, וכן פוגעת ביצירת עקרונות עבודה מקצועיים ובסמכות המקצועית של הגורמים הרלבנטיים.

דוגמא מצוינת לכשל המקצועי והביטחוני שאליו עתידה ההצעה הנוכחית להוביל מצויה במקרה הנדון. לפי עובדות כתב האישום, המבוסס על עמדת גורמי הביטחון, המידע שפורסם

בתקשורת הזרה לא הועבר לגורמים מחוץ לצה"ל על סמך החלטה מקצועית שהתבססה על ידיעות עדכניות רלוונטיות יותר.

שלישית, ההצעה אף יכולה להביא לפוליטיזציה של עבודת המודיעין לנוכח ממשק בלתי אמצעי בין דרגי עבודה נמוכים לדרג הפוליטי, תוך שינוי יסודי של עקרונות העבודה הקשורים בעבודתם.

12. מטעמים אלה כולם, מוצע להתנגד להצעת החוק.

בברכה,
 די"ף גיל לימון, עו"ד
 המשנה ליועצת המשפטית לממשלה
 (משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

היועצת המשפטית לממשלה

פרקליט המדינה

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (מנהל מערך ייעוץ וחקיקה)